

Nâng cao chất lượng chỉ đạo công tác xây dựng đảng của các cấp ủy đảng

Vũ Oanh

Trong những năm gần đây, nhất là từ khi cả nước có chiến tranh chống đế quốc Mỹ xâm lược, dưới sự lãnh đạo và chỉ đạo của Trung ương, các cấp ủy đảng đã quan tâm nhiều hơn đến công tác xây dựng đảng và đã có nhiều tiến bộ về mặt chỉ đạo công tác này. Những chỉ thị, nghị quyết của Trung ương về xây dựng Đảng, đặc biệt là cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt" và cuộc vận động xây dựng huyện ủy "bốn tốt", được nghiên cứu và thực hiện nghiêm chỉnh ở nhiều nơi đã và đang đem lại nhiều kết quả: một mặt tạo điều kiện thúc đẩy phong trào cách mạng của quần chúng các địa phương, bảo đảm thực hiện tốt các nhiệm vụ sản xuất, chiến đấu, tổ chức đời sống quần chúng..., mặt khác mở rộng và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên, tăng cường sức chiến đấu và vai trò lãnh đạo của các tổ chức đảng, củng cố hơn nữa mối liên hệ giữa Đảng và quần chúng. Cùng với những kinh nghiệm xây dựng Đảng đã được tích lũy từ trước, trong thời gian vừa qua, Đảng ta đã có thêm nhiều kinh nghiệm mới, phong phú.

Tuy nhiên, trong quá trình phấn đấu nhằm tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng, tăng cường sức chiến đấu của các tổ chức đảng, những tiến bộ đã đạt được mới chỉ là bước đầu và chưa đồng đều ở mọi nơi. Có những nơi chưa tiến bộ. Chưa tiến bộ trong công tác xây dựng đảng là do nhiều nguyên nhân, song trước hết là do hữu khuynh trong việc vận dụng những nguyên tắc, đường lối xây dựng đảng, hoặc do không nắm vững thực tiễn xây dựng đảng của Đảng ta. Đồng thời, cũng phải thấy là có không ít cấp ủy còn lúng túng trong việc chỉ đạo công tác xây dựng đảng, chưa thật sự nhận rõ vị trí của công tác xây dựng đảng trong toàn bộ hoạt động của Đảng, chưa quán triệt đầy đủ nội

dung công tác xây dựng đảng, thiếu ý thức chủ động và thiếu biện pháp thiết thực để gắn công tác xây dựng đảng với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của địa phương, đơn vị trong từng thời gian. Vì vậy để nâng cao chất lượng chỉ đạo công tác xây dựng đảng, ngoài yêu cầu tự bồi dưỡng về nhiệt tình và ý thức trách nhiệm đối với công tác xây dựng đảng, các cấp ủy không thể không quan tâm nâng cao kiến thức về xây dựng Đảng, không thể không quan tâm cải tiến phương thức chỉ đạo công tác xây dựng đảng.

Chỉ đạo công tác xây dựng Đảng là nhiệm vụ cơ bản hàng đầu và thường xuyên của các cấp ủy Đảng.

Sự lãnh đạo của Đảng là điều kiện cơ bản quyết định mọi thắng lợi của nhân dân ta. Chỉ có nhận rõ ý nghĩa quyết định của vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp giải phóng giai cấp vô sản và nhân dân lao động, chúng ta mới có thể hiểu được đầy đủ vị trí của công tác xây dựng đảng trong toàn bộ hoạt động của Đảng.

Giai cấp vô sản và nhân dân lao động không thể tự phát đấu tranh giành giải phóng, không thể tự phát xây dựng thắng lợi chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản. Họ cần có sự lãnh đạo của Đảng - đội tiên phong có ý thức, có tổ chức và là tổ chức cao nhất của giai cấp vô sản. Ăng-ghe-n viết: "Ngay từ năm 1847, Mác và tôi đã giữ lập trường là: muốn có đầy đủ sức mạnh và có thể giành được thắng lợi trong giờ phút quyết định thì giai cấp vô sản cần tổ chức ra đảng độc lập, có ý thức về tính chất giai cấp của mình, tách khỏi các đảng phái khác và đối lập với các đảng phái đó". Kinh nghiệm của phong trào cách mạng thế giới chỉ rõ rằng vai trò lãnh đạo của Đảng không chỉ cần thiết đối với giai cấp vô sản cả trong quá trình đấu tranh để củng cố nền chuyên chính vô sản, trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản. Lênin đã rút ra kết luận nổi tiếng: "Không thể thực hiện được chuyển chính vô sản, nếu như không có sự lãnh đạo của Đảng cộng sản".

Kinh nghiệm của cách mạng nước ta cũng chứng minh rằng: mọi thắng lợi mà nhân dân ta giành được từ trước đến nay đều gắn liền với sự lãnh đạo của Đảng. Câu kết luận của Hồ Chủ tịch: "Đảng ta là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng nước ta" không chỉ có ý nghĩa động viên chính trị sâu sắc, mà chính là phản ánh kinh nghiệm thực tiễn mang tính quy luật của cách mạng nước ta. Trong những năm gần đây, qua việc thực hiện các chỉ thị và nghị quyết của Trung ương về công tác xây dựng đảng, nhất là qua các cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt" và cuộc vận động xây dựng huyện ủy "bốn tốt", chúng ta càng nhận thức sâu sắc và cụ thể hơn về vị trí quan trọng của công tác xây dựng đảng. Nó bảo đảm cho Đảng tiến hành thắng lợi mọi hoạt động cách mạng của mình, bảo đảm cho Đảng hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ chính trị của mình. Khác với những mặt công tác khác của Đảng, công tác xây dựng đảng có quan hệ đến việc xây dựng con người cán bộ, đảng viên ở mọi ngành, mọi cấp. Do đó, nó có quan hệ chặt chẽ với vận mệnh của bản thân Đảng, quan hệ đến tiền đề của sự nghiệp cách mạng do Đảng lãnh đạo.

Song không phải ngẫu nhiên mà Đảng ta giữ được vai trò lãnh đạo đối với sự nghiệp cách mạng của giai cấp vô sản và nhân dân Việt Nam. Vai trò lãnh đạo của Đảng bắt nguồn từ sự cố gắng tập thể của toàn thể đảng viên nhằm xây dựng Đảng một cách toàn diện về chính trị, tư tưởng và tổ chức để Đảng thật sự trở thành đảng cách mạng kiểu mới của giai cấp vô sản.

Trong quá trình xây dựng Đảng, chúng ta đã từng phải đấu tranh khắc phục những nhận thức mơ hồ của một bộ phận cán bộ, đảng viên về vai trò lãnh đạo của Đảng và về vị trí của công tác xây dựng đảng. Nhận thức mơ hồ này đã có ảnh hưởng tiêu cực đến việc nâng cao chất lượng đội ngũ của Đảng, đến việc kiện toàn sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện các tổ chức đảng. Trong điều kiện giai cấp vô sản đã có chính quyền cách mạng của mình, trong điều kiện Đảng đã thiết lập được hệ

thống chuyên chính vô sản, rõ ràng là nếu Đảng không quan tâm đầy đủ đến việc bồi dưỡng, giáo dục cho cán bộ, đảng viên về ý thức đảng, nếu Đảng không kiên quyết đấu tranh khắc phục những biểu hiện quan liêu, mệnh lệnh và lễ lối làm việc sự vụ trong các tổ chức đảng, thì hiện tượng xem nhẹ vai trò lãnh đạo của Đảng, hạ thấp vị trí của công tác xây dựng đảng khó mà tránh khỏi. Thực tế đã cho thấy rằng một số cán bộ, đảng viên không chú ý tu dưỡng đầy đủ về mặt lập trường tư tưởng và tác phong công tác, do không được bồi dưỡng, giáo dục thường xuyên về ý thức đảng nên đã đi tới xem nhẹ công tác xây dựng đảng, thậm chí phủ nhận cả sự cần thiết phải có sự lãnh đạo của Đảng đối với bộ phận mình, ngành mình, đơn vị mình.

Thực tế cũng chỉ rõ ràng quá trình đấu tranh để củng cố nhận thức của cán bộ, đảng viên đối với vị trí của công tác xây dựng đảng không phải là một quá trình đơn giản. Một mặt cuộc đấu tranh đó phải gắn với việc nâng cao trình độ nhận thức của đông đảo cán bộ, đảng viên, mặt khác lại phải gắn với thực tiễn tăng cường sự chỉ đạo của các cấp ủy đối với công tác xây dựng đảng, làm cho các cấp ủy đảng xác định được rằng chỉ đạo công tác xây dựng đảng là nhiệm vụ cơ bản hàng đầu và thường xuyên của mình.

Nắm vững mục tiêu và nội dung chủ yếu của công tác xây dựng đảng, khắc phục khuynh hướng đảng vụ đơn thuần

Kinh nghiệm lịch sử của Đảng ta đã chứng minh rất rõ: xây dựng Đảng, bảo đảm vai trò lãnh đạo của Đảng chỉ là làm cho toàn Đảng cũng như từng đảng bộ tùy theo hoàn cảnh lịch sử cụ thể "quy định được một cách đúng đắn nhiệm vụ cấp bách, cơ bản nhất và thật sự tập trung vào đó toàn bộ sức lực của Đảng và của quần chúng", làm cho "toàn Đảng hoạt động như một người, không thể để cho tình trạng là có một cán bộ, đảng viên nào đó không hoàn thành được nhiệm vụ của mình". Đảng ta sở dĩ trỗi dậy thành như ngày nay chính là vì trong mỗi giai đoạn lịch sử, Đảng đã nắm vững yêu cầu và nội dung công tác xây

dựng đảng, và đã vận dụng những nguyên lý đó của chủ nghĩa Mác - Lênin vào thực tiễn cách mạng Việt Nam mà đề ra đường lối, phương châm xây dựng Đảng một cách sáng tạo.

Để nâng cao chất lượng công tác xây dựng đảng, Trung ương còn chỉ rõ cần kiên quyết khắc phục khuynh hướng đảng vụ đơn thuần, khuynh hướng nghiệp vụ đơn thuần trong các cấp ủy đảng cũng như trong các cơ quan tổ chức của Đảng. Trung ương cũng đã chỉ cho chúng ta nhiều lần: phải có nhận thức toàn diện về yêu cầu, nội dung của công tác xây dựng đảng là nhằm bảo đảm nâng cao tính giai cấp, tính tiên phong của Đảng, nâng cao sức chiến đấu của Đảng, bảo đảm vai trò lãnh đạo của Đảng đối với sự nghiệp cách mạng của giai cấp công nhân và nhân dân lao động, bảo đảm cho Đảng có thể đề ra đường lối chủ trương cách mạng trong từng giai đoạn một cách đúng đắn nhất, và tổ chức, động viên, lãnh đạo quần chúng nhân dân đấu tranh cho thắng lợi của những đường lối, chủ trương đó. Nhưng những người có khuynh hướng đảng vụ đơn thuần, nghiệp vụ đơn thuần đã đơn giản hóa công tác xây dựng đảng, giới hạn công tác xây dựng đảng ở những việc kết nạp người vào Đảng, giáo dục đảng viên, bố trí, đề bạt, điều động cán bộ, xây dựng hệ thống tổ chức và nền nếp làm việc của các tổ chức đảng, và tách rời những công việc đó với nhiệm vụ cách mạng cụ thể của đảng bộ, không chú trọng sự vững mạnh toàn diện của các tổ chức đảng, không quan tâm đầy đủ đến việc bảo đảm mối liên hệ mật thiết giữa Đảng và quần chúng. Khuynh hướng đảng vụ đơn thuần, nghiệp vụ đơn thuần về thực chất là sự hạ thấp và hạn chế tác dụng của công tác xây dựng đảng. Chính vì vậy mà có những đảng bộ tuy đông đảng viên, đông cán bộ nhưng lại trì trệ, thiếu sức chiến đấu, không phát động được phong trào quần chúng mạnh mẽ.

Trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay, những nghị quyết của Trung ương Đảng về cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt", huyện ủy "bốn tốt" nhằm

mục đích xác lập và tăng cường sự lãnh đạo toàn diện của các tổ chức đảng trong thời kỳ cách mạng mới. Các nghị quyết đó còn nhằm gắn chặt công tác tổ chức với yêu cầu của nhiệm vụ chính trị của Đảng, khắc phục triệt để khuynh hướng đảng vụ đơn thuần. Chính vì vậy mà bất cứ đảng bộ nào quán triệt các nghị quyết 112 và 136 của Trung ương về hai cuộc vận động nói trên, tổ chức học tập 7 bài học kinh nghiệm lớn trong bản báo cáo tổng kết 3 năm cuộc vận động xây dựng chi bộ, đảng bộ cơ sở "bốn tốt" của đồng chí Lê Đức Thọ thì đều nắm vững được nội dung toàn diện của công tác xây dựng đảng, nâng cao được chất lượng của công tác xây dựng đảng, thúc đẩy các tổ chức đảng tiến bộ nhanh chóng và phát huy mạnh mẽ vai trò lãnh đạo của mình.

Quá trình xây dựng Đảng chỉ rõ rằng công tác xây dựng đảng không phải là một công tác có tính chất nghiệp vụ đơn giản, dễ làm, nghèo nàn và kém thú vị như một số đồng chí thường nghĩ. Công tác xây dựng đảng có tính chất rất toàn diện, rất tổng hợp, rất sinh động. Muốn làm tốt công tác đó, trước hết phải có lập trường, quan điểm giai cấp vững vàng, lại cần có nhận thức rất toàn diện, rất sâu sắc về yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng, có kiến thức khá về chính trị, quân sự, kinh tế, văn hóa, khoa học, giáo dục, về công tác vận động quần chúng, có sự hiểu biết đầy đủ về xã hội, về con người... Cho nên ở nơi nào đồng chí bí thư cấp ủy không đích thân nắm công tác xây dựng đảng, thì việc chỉ đạo công tác xây dựng đảng ở đó khó tránh khỏi những lệch lạc của khuynh hướng đảng vụ đơn thuần, khuynh hướng nghiệp vụ đơn thuần do đó khó đạt được kết quả tốt.

Đi đôi với việc chống khuynh hướng đảng vụ đơn thuần, chúng ta cũng cần phải chống một khuynh hướng khác là chỉ hoan nghênh công tác xây dựng đảng một cách chung chung, nhưng lại không chú ý đến những công tác cụ thể như phát triển Đảng, giáo dục cán bộ, đảng viên, v.v... cho đó là những công việc sự vụ kém hứng thú. Thực chất của khuynh hướng này là thủ tiêu công tác đảng.

**Quán triệt đường lối, nguyên tắc xây dựng đảng về tư tưởng
và tổ chức, kiên quyết chống hữu khuynh và bệnh sự vụ trong công
tác xây dựng Đảng**

Có những cấp ủy đảng cho rằng cứ chỉ đạo thực hiện tốt nhiệm vụ công tác hàng ngày, cứ sản xuất ra nhiều lúa, nhiều khoai... là xây dựng Đảng rồi. Các cấp ủy này thường coi nhẹ việc chỉ đạo công tác phát triển đảng, coi rất nhẹ việc giáo dục cho cán bộ, đảng viên, thường không nghiêm chỉnh và thường xuyên thực hiện phê bình và tự phê bình, coi nhẹ việc chỉ đạo triệu tập đại hội đảng bộ các cấp, coi nhẹ việc nhận xét cán bộ và không tích cực khắc phục khó khăn để kịp thời thi hành các chỉ thị, nghị quyết của Trung ương về công tác xây dựng đảng. Có nhận thức lệch lạc trên đây là do quan niệm một cách quan đơn giản việc gắn công tác xây dựng đảng với việc thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đảng. Đành rằng chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ sản xuất, chiến đấu, tổ chức đời sống cũng là biện pháp thực tế để rèn luyện tổ chức đảng, xây dựng Đảng. Nhưng nếu coi công tác xây dựng đảng chỉ là một biện pháp để chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ chính trị thì tức là hạ thấp yêu cầu của công tác đó.

Kinh nghiệm của Đảng ta đã chỉ rõ: công tác xây dựng đảng không những phải bảo đảm thực hiện nhiệm vụ chính trị của Đảng trong giai đoạn cách mạng trước mắt, mà còn phải bảo đảm những yêu cầu lâu dài của cách mạng. Không thể coi công tác xây dựng đảng là biện pháp, dù là biện pháp then chốt nhất để thực hiện nhiệm vụ chính trị, mà phải coi đó là một nhiệm vụ chính trị cơ bản trong mọi giai đoạn cách mạng, vì sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng bao giờ cũng là nhân tố quyết định mọi thắng lợi của cách mạng. Chỉ có nhận thức một cách đầy đủ và sâu sắc công tác xây dựng đảng mới có thể thấy rõ yêu cầu chỉ đạo công tác xây dựng đảng. Do quan niệm chưa đúng về yêu cầu của công tác xây dựng đảng nên không ít cấp ủy đã không có ý đồ toàn

diện, lâu dài về công tác xây dựng đảng bộ mình, trong chỉ đạo thường mới chú trọng giải quyết các việc cụ thể theo yêu cầu trước mắt.

Quan triệt yêu cầu và quan điểm toàn diện trong công tác xây dựng đảng có nghĩa là quan triệt sâu sắc đường lối công tác tư tưởng của Đảng, biết thông qua việc tổ chức thực hiện nhiệm vụ chính trị và các chính sách của Đảng trong từng thời gian mà bồi dưỡng cho cán bộ, đảng viên về lập trường, quan điểm giai cấp công nhân, tinh thần yêu nước và yêu chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa anh hùng cách mạng, ý thức đảng, làm cho đông đảo cán bộ, đảng viên của Đảng thật sự trở thành những chiến sĩ tự giác chiến đấu cho lý tưởng, đường lối, chính sách của Đảng. Kinh nghiệm xây dựng đảng của Đảng ta đã chỉ rất rõ: đi đôi với việc nắm vững phương hướng giai cấp của Đảng trong công tác tổ chức, cán bộ, nếu chúng ta chú trọng giáo dục kỹ cho cán bộ, đảng viên về các vấn đề cơ bản như vấn đề giai cấp, vấn đề cách mạng, vấn đề đảng thì ý chiến chiến đấu, nhiệt tình cách mạng của cán bộ, đảng viên được nâng cao, làm cho họ có điều kiện tiếp thụ chủ trương, chính sách của Đảng một cách thuận lợi và phát huy sức chiến đấu của họ. Kinh nghiệm cũng cho thấy vấn đề nâng cao lập trường, quan điểm giai cấp, tính đảng cho cán bộ, đảng viên không phải là vấn đề có thể làm trong một lúc mà là một công tác lâu dài, gian khổ, liên tục, phải làm rất công phu và bằng nhiều hình thức phong phú (học và làm, tự phê bình và phê bình, tổng kết công tác...) mới mong đạt được kết quả tốt.

Trong công tác xây dựng đảng phải nắm vững đường lối giai cấp của Đảng. Đường lối giai cấp của Đảng phải được thấu suốt trong công tác phát triển đảng và xây dựng đội ngũ cán bộ của Đảng. Phải có kế hoạch lâu dài về công tác cán bộ. Cần nhận thức cho đúng mối quan hệ chặt chẽ giữa công tác phát triển đảng và công tác cán bộ. Trong Đảng ta đã từng có đảng bộ trong một thời kỳ nào đó, do không nắm vững phương hướng giai cấp trong công tác phát triển đảng và công tác cán

bộ, cho nên lúc gặp tình huống khó khăn, chiến đấu ác liệt thì tổ chức đảng đã không vượt qua được khó khăn và có không ít đảng viên bị đào thải. Đã có những tổ chức đảng trong giai đoạn cách mạng dân tộc dân chủ thì hoàn thành được nhiệm vụ chính trị của mình, nhưng bước sang giai đoạn cách mạng xã hội chủ nghĩa thì cán bộ, đảng viên chấp hành chính sách một cách chặt vật, khó khăn. Tỷ lệ cán bộ xuất thân công nông, nhất là công nhân và cố nông, bản nông trong các cơ quan lãnh đạo của một số ngành, của một số địa phương hiện nay còn quá ít có nguyên nhân sâu xa trong điều kiện và đặc điểm của cách mạng Việt Nam, nhưng xét về mặt chủ quan là do trong nhiều năm trước đây chúng ta chưa nắm thật vững phương hướng giai cấp trong công tác phát triển đảng và công tác cán bộ. Chúng ta còn phải cố gắng phấn đấu nhiều năm nữa mới có thể khắc phục được nhược điểm này. Vì trong những năm cuối cùng của cuộc kháng chiến lần thứ nhất và những năm đầu của thời kỳ xây dựng trong hòa bình, chúng ta đã không thấy hết yêu cầu bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo về mặt kiến thức kinh tế và kỹ thuật, cho nên đến nay trình độ về các mặt này của đội ngũ cán bộ lãnh đạo còn thấp so với yêu cầu và điều đó đã ảnh hưởng lớn đến vai trò lãnh đạo của Đảng. Hiện nay ở nhiều ngành và nhiều địa phương vẫn còn tình trạng khá phổ biến là việc bố trí cán bộ chưa tốt... Vì vậy, xác định vị trí, nhiệm vụ của từng ngành, từng địa phương, nắm vững phương hướng giai cấp, tiêu chuẩn lựa chọn cán bộ và có phương hướng bố trí cán bộ cho đúng đắn là một điều kiện hết sức quan trọng.

Nắm vững yêu cầu của công tác xây dựng đảng, quán triệt quan điểm toàn diện trong công tác xây dựng đảng còn có nghĩa là trong công tác chỉ đạo, không những phải chú trọng huy động cán bộ, đảng viên phấn đấu cho nhiệm vụ chính trị trước mắt, đôn đốc cán bộ, đảng viên hoàn thành tốt nhiệm vụ trước mắt, mà còn phải có ý đồ rõ ràng, lâu dài và phải biết thông qua chỉ đạo công tác hàng ngày mà rèn luyện cán bộ, đảng viên, tìm hiểu cán bộ, đảng viên, có kế hoạch bồi dưỡng,

bố trí, đề bạt để bảo đảm cho yêu cầu trước mắt và yêu cầu lâu dài, đưa ra khỏi Đảng những phân tử biến chất và cơ hội chủ nghĩa, đồng thời phải coi trọng việc phát hiện những phân tử ưu tú nảy nở trong các phong trào quần chúng mà đưa vào Đảng.

Trong điều kiện chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện nay, có ý đồ lâu dài về mặt đào tạo, bồi dưỡng, bố trí độ ngũ cán bộ là hết sức quan trọng. Không những Trung ương có phương hướng kế hoạch lâu dài về đào tạo cán bộ các loại mà từng ngành, từng tỉnh, huyện, xã cũng phải làm như vậy.

Để khắc phục bệnh hành chính, sự vụ trong công tác xây dựng đảng, cần nghiêm chỉnh chấp hành nguyên tắc tập trung dân chủ, phê bình và tự phê bình, đi đường lối quần chúng, tuân thủ những chế độ sinh hoạt của Đảng mà điều lệ Đảng và các chỉ thị, nghị quyết của Ban bí thư Trung ương Đảng đã quy định. Những nguyên tắc, chế độ đó đã được thực tiễn chữa minh là có ý nghĩa to lớn đối với việc quán triệt đường lối, chủ trương của Đảng, đối với sự thống nhất tư tưởng, thống nhất hành động của Đảng, đối với việc giáo dục tư tưởng, nâng cao trình độ kiến thức, phát huy vai trò làm chủ tập thể của đông đảo cán bộ, đảng viên và do đó tăng cường sức chiến đấu của Đảng, làm cho Đảng chống trở thành về mọi mặt: chính trị, tư tưởng và tổ chức. Vận dụng đúng đắn những nguyên tắc và chế độ đó không phải là việc đơn giản, phải qua đấu tranh tư tưởng kiên trì và khéo gắn chặt sinh hoạt với việc thúc đẩy nhiệm vụ trước mắt mới có thể thực hiện đầy đủ những nguyên tắc và chế độ đó.

Gắn công tác xây dựng đảng với phong trào quần chúng, thu hút quần chúng tham gia xây dựng đảng và lấy xây dựng đảng làm khâu then chốt để đẩy mạnh phong trào quần chúng.

Trong lãnh đạo chiến đấu, sản xuất, tổ chức đời sống, đường lối công tác cơ bản của Đảng ta vẫn là đường lối quần chúng. Đảng ta nghiêm khắc phê phán lối lãnh đạo quan liêu, chỉ biết đưa ra mệnh

lệnh, chỉ thị hành chính, coi nhẹ công tác vận động quần chúng. Lê lối lãnh đạo đó đem lại hiệu suất rất thấp và gây trở ngại cho việc thực hiện các nhiệm vụ cách mạng của Đảng, dù là nhiệm vụ đơn giản nhất. Thực tiễn đã chỉ rõ, nếu biết đi đường lối quần chúng thì khó khăn nào cũng vượt qua, nhiệm vụ nào cũng hoàn thành. Song, nếu tiến hành các cuộc vận động quần chúng như cuộc vận động cải tiến quản lý hợp tác xã chẳng hạn mà không biết lấy khâu xây dựng đảng, nhất là xây dựng tổ chức cơ sở của Đảng, làm khâu then chốt, không tiến hành phát động tư tưởng cán bộ, đảng viên, không biết bố trí lực lượng cán bộ, đảng viên cho tốt thì không thể có phong trào quần chúng sâu rộng được, và như thế thì thường chỉ "có phát mà không động". Trong thực tế, không thể có phong trào quần chúng tự phát đi đúng đường lối của chủ nghĩa Mác - Lênin và cũng không thể có phong trào quần chúng sâu rộng nếu không có tổ chức đảng vững mạnh bao gồm những người kiên quyết nhất, cách mạng nhất làm nòng cốt, và nếu không tập hợp được những người tiên tiến ngoài Đảng đoàn kết chung quanh Đảng. Có một số đồng chí cho rằng ở những nơi tổ chức cơ sở của Đảng yếu quá, phức tạp quá và đang bị yếu tố tiêu cực khống chế thì cần phải đưa cán bộ trên xuống để phát động quần chúng mới tốt được. Đương nhiên trong trường hợp rất cần thiết cũng có thể tạm thời dùng biện pháp đó, nhưng rõ ràng là cách làm đó không thể tốt bằng cách tích cực xây dựng tổ chức đảng, phát động đảng viên ở cơ sở, tạo điều kiện cho tổ chức cơ sở của đảng địch thân làm trách nhiệm của mình, qua đó rèn luyện cho tổ chức đảng có đủ khả năng phát động quần chúng và thông qua phong trào cách mạng của quần chúng mà xây dựng tổ chức đảng. Chúng ta có thể khẳng định rằng không thể có tổ chức đảng vững mạnh nếu không có phong trào cách mạng của quần chúng vững mạnh, và cũng không thể có phong trào quần chúng thật sự vững chắc nếu không có sự tác động của nhân tố lãnh đạo đúng đắn của Đảng. Vì không nhận rõ mối quan hệ giữa xây dựng Đảng phát động quần chúng, nên trong thời

gian qua có nơi mắc khuynh hướng đóng cửa để xây dựng đảng. Chất lượng công tác xây dựng đảng vì thế còn thấp và tác dụng của nó bị hạn chế. Cũng vì không nhận thức đúng đắn mối quan hệ đó, cho nên trong các cuộc vận động lớn (vận động cải tiến quản lý hợp tác xã, cải tiến kỹ thuật, vận động "ba xây, ba chống") một số địa phương chưa đặt đúng vị trí và yêu cầu của công tác xây dựng đảng. Các địa phương này cho rằng chỉ cần kết hợp với cuộc vận động mà xây dựng đảng, coi công tác xây dựng đảng chỉ là một yêu cầu phụ, làm được mức nào hay mức ấy, mà không coi việc xây dựng tổ chức đảng là nhân tố quyết định thắng lợi của cuộc vận động, do đó không tích cực tạo điều kiện cho tổ chức cơ sở của Đảng trưởng thành qua cuộc vận động, coi nhẹ việc bồi dưỡng và giúp đỡ cho tổ chức cơ sở của Đảng đủ sức phát động và lãnh đạo quần chúng tiến hành cuộc vận động. Chính vì thế mà các cuộc vận động nói trên thường kéo dài, đi đường vòng, hoặc không củng cố được thắng lợi và bỏ lỡ nhiều cơ hội rất tốt để xây dựng tổ chức đảng.

Lấy xây dựng đảng làm then chốt để đẩy mạnh các cuộc vận động quần chúng không có nghĩa là việc gì cũng cứ máy móc phải làm trong Đảng một cách thật đầy đủ rồi mới tiến hành ngoài quần chúng, mà phải biết kết hợp bàn bạc trong Đảng với bàn bạc ngoài quần chúng, biết dựa vào hành động của quần chúng, ý kiến của quần chúng mà tiến hành đấu tranh xây dựng sự nhất trí của Đảng, biết kết hợp bàn bạc trong Đảng đến mức nào đó rồi phát động quần chúng hành động, rồi lại trở về tiếp tục bàn bạc trong Đảng, chỉnh đốn Đảng về tư tưởng và tổ chức, gắn chặt công tác xây dựng đảng với phong trào quần chúng một cách linh hoạt.

Liên hệ chặt chẽ với quần chúng, kết hợp chặt chẽ công tác xây dựng đảng với công tác vận động quần chúng, đó là một vấn đề có tính nguyên tắc trong công tác xây dựng đảng. Trong những năm qua, Đảng ta đã tiến thêm một bước trong việc vận dụng nguyên tắc đó như đề ra chủ trương phát động đông đảo quần chúng tham gia xây dựng đảng

bằng cách tổ chức cho chi bộ, đảng viên tự phê bình trước quần chúng và vận động quần chúng phê bình tổ chức đảng, phê bình đảng viên, góp ý kiến xây dựng chương trình phấn đấu "bốn tốt" của các tổ chức đảng. Chủ trương này đã thu được kết quả tốt và tạo điều kiện nâng cao nhanh chóng chất lượng công tác xây dựng đảng, đồng thời góp phần khắc phục được nhiều khuyết điểm kéo dài của không ít chi bộ, đảng viên và thắt chặt hơn nữa mối quan hệ giữa Đảng và quần chúng. Phong trào báo công, lập công chống Mỹ, cứu nước, bình bầu chiến sĩ "hai giỏi", dũng sĩ diệt Mỹ, anh hùng chiến sĩ thi đua nếu được tổ chức tốt thì nhất định sẽ có tác dụng to lớn đối với công tác xây dựng đảng. Chính nhờ thông qua các phong trào đó mà tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên có điều kiện học tập sâu sắc về tinh thần cách mạng, tinh thần hi sinh dũng cảm, tinh thần sáng tạo của quần chúng, khắc phục được bệnh kiêu ngạo, tự phụ, thiếu tin tưởng và coi thường quần chúng, khắc phục được bệnh kiêu ngạo, tự phụ, thiếu tin tưởng và coi thường quần chúng, nằm vững được lực lượng tiên tiến trong quần chúng do đó lựa chọn được đối tượng kết nạp vào Đảng một cách chính xác hơn, đồng thời cũng biết được chỗ mạnh, chỗ yếu của mình.

Để đẩy mạnh sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, Trung ương Đảng và Hồ Chủ tịch đã kêu gọi toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta ra sức thi đua sản xuất và chiến đấu với khẩu hiệu "Tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược". Trung ương Đảng lại đề ra chủ trương mở rộng cuộc vận động phát huy quyền làm chủ tập thể của nhân dân lao động trên cả ba mặt: chính trị, kinh tế và xã hội. Đây là những cuộc vận động quần chúng rất quan trọng và có tác dụng rất lớn đối với sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta. Để bảo đảm thắng lợi to lớn của các cuộc vận động đó, chúng ta cần đẩy mạnh công tác xây dựng đảng, nhất là xây dựng tổ chức cơ sở của Đảng. Trước hết, cần làm cho tất cả cán bộ đảng viên nhận thức thật rõ tình hình và nhiệm vụ của cách mạng lúc này, nhận rõ được ý nghĩa của các

cuộc vận động, tiến hành đấu tranh tư tưởng sâu sắc, khắc phục tư tưởng hữu khuynh, bảo thủ, tư tưởng cá nhân chủ nghĩa, xây dựng ý chí quyết chiến quyết thắng thật cao, tinh thần xả thân vì cách mạng, quán triệt tinh thần đó vào chương trình hành động của mình trên cương vị công tác đã được Đảng giao phó.

Để nâng cao tinh thần làm chủ tập thể và bảo đảm quyền làm chủ tập thể của quần chúng, phải làm cho cán bộ, đảng viên luôn luôn nêu cao vai trò tiên phong gương mẫu của mình, thật sự làm chủ công việc của Đảng, kiên trì cải tiến sinh hoạt dân chủ trong Đảng, nâng cao chất lượng các cuộc đại hội, các cuộc sinh hoạt thường lệ của chi bộ, của các cấp ủy, làm cho sinh hoạt đảng thật sự trở thành trường học mở rộng dân chủ và tăng cường kỷ luật đối với đông đảo cán bộ, đảng viên; phải phát huy tinh thần tự phê bình và phê bình trong Đảng và tổ chức cho quần chúng thường kỳ phê bình góp ý kiến xây dựng Đảng và khắc phục bằng được mọi sự vi phạm quyền lợi chính trị, kinh tế, xã hội của quần chúng. Nếu tổ chức cơ sở của Đảng biết nắm vững yêu cầu của các cuộc vận động trên, tiến hành tốt các cuộc vận động đó, có biện pháp xây dựng Đảng về tư tưởng, tổ chức, lề lối làm việc, thì công tác xây dựng đảng của chúng ta sẽ có những tiến bộ mới và sẽ thu được những thành tích tốt đẹp.

Cấp ủy cần tập thể chỉ đạo công tác xây dựng đảng một cách thường xuyên, cụ thể và thiết thực.

Những khuyết điểm trong việc chỉ đạo công tác xây dựng đảng một phần là do một bộ phận cán bộ, đảng viên chưa có ý thức và nhiệt tình đầy đủ đối với công tác xây dựng đảng, do trình độ và kiến thức về xây dựng Đảng của các đồng chí đó còn bị hạn chế, một phần cũng do phương thức chỉ đạo của một số cấp ủy còn lúng túng. Vì vậy, đi đôi với việc nâng cao ý thức và kiến thức về xây dựng Đảng cho cán bộ, đảng viên, chúng ta cần phải cải tiến cách chỉ đạo của cấp ủy đối với công tác xây dựng Đảng. Hiện nay cuộc vận động xây dựng chi bộ và

đảng bộ cơ sở "bốn tốt" đang được mở rộng, việc cải tiến đó lại càng có ý nghĩa thực tiễn. Theo tinh thần các nghị quyết của Trung ương, chúng ta cần đẩy mạnh việc cải tiến phương thức chỉ đạo của các cấp ủy đối với công tác xây dựng đảng nhằm làm cho toàn thể cấp ủy viên đều quan tâm đến công tác xây dựng đảng, làm cho họ có những hiểu biết cơ bản về công tác đó, làm cho việc chỉ đạo công tác xây dựng đảng được quán triệt trong các mặt hoạt động thường xuyên của cấp ủy và trở thành trách nhiệm hàng ngày của bộ phận thường trực của cấp ủy đảng, làm cho các cấp ủy đều biết sử dụng và phát huy vai trò tham mưu của các cơ quan tổ chức, tuyên giáo, kiểm tra, và đồng thời biết thống nhất chỉ đạo hoạt động của các cơ quan này.

Muốn cho việc xây dựng Đảng thật sự trở thành nhiệm vụ của toàn Đảng, trước hết, nó phải thật sự trở thành nhiệm vụ chung của tập thể cấp ủy, của bí thư và các phó bí thư. Thực tiễn chỉ rõ rằng nơi nào đồng chí bí thư cấp ủy thật sự bắt tay chỉ đạo công tác xây dựng đảng, đi sâu nghiên cứu và giải quyết công tác đảng ở địa phương hoặc đơn vị có phong trào yếu, biết kết hợp chỉ đạo riêng với lãnh đạo chung, thì ở đó sức chiến đấu của Đảng được nâng lên và nhiệm vụ chính trị cũng được hoàn thành. Thực tiễn cũng cho thấy rằng nơi nào đồng chí phó bí thư phụ trách thường trực đảng làm đúng chức năng của mình, thay mặt cấp ủy chỉ đạo chặt chẽ hoạt động của các ban của cấp ủy, đẩy mạnh việc thực hiện các nghị quyết của cấp ủy, quan tâm theo dõi, kiểm tra hoạt động của các tổ chức đảng, của cán bộ, đảng viên thì nơi đó công tác xây dựng đảng thật sự có tiến bộ. Chính vì sinh hoạt của các cấp ủy tự bản thân nó cũng có tác dụng nâng cao sức chiến đấu của Đảng, cũng là một bộ phận trong công tác xây dựng đảng, cho nên các cấp ủy cần tiến hành tốt việc phân công, phân nhiệm, tiến hành đấu tranh nội bộ một cách thường xuyên, nghiêm túc để giữ vững những nguyên tắc sinh hoạt dân chủ và lãnh đạo tập thể của Đảng.

Để phấn đấu nâng cao tính tập thể trong sự chỉ đạo của cấp ủy đối với công tác xây dựng đảng, vừa qua nhiều cấp ủy một mặt đã khắc phục được khuynh hướng "khoán trắng" công tác xây dựng đảng cho ban tổ chức hoặc cho bộ phận thường trực đảng; mặt khác đã xây dựng được nền nếp chỉ đạo tập thể của cấp ủy đối với công tác đó như: tập thể cấp ủy hoặc tập thể ban thường vụ nghe báo cáo về tình hình phong trào chung, về sự lãnh đạo và chỉ đạo thực hiện củ cấp ủy dưới, rồi góp ý kiến cụ thể cho đảng bộ từng đơn vị, từng ngành, từng địa phương; cấp ủy thường xuyên mở hội nghị sơ kết, tổng kết các mặt công tác xây dựng đảng để kịp thời rút kinh nghiệm, phổ biến và áp dụng kinh nghiệm về xây dựng đảng. Cấu tạo và cách phân công của nhiều cấp ủy cũng đã tạo điều kiện cho cấp ủy trên đi sâu đi sát cấp dưới, cấp ủy viên cấp trên không chỉ đôn đốc, kiểm tra hoạt động của bộ phận mình, ngành mình, mà còn quan tâm giúp đỡ một cách toàn diện cho cấp ủy dưới, quan tâm đôn đốc và kiểm tra việc thực hiện các chỉ thị, nghị quyết về công tác xây dựng đảng.

Công tác xây dựng đảng cũng như bất kỳ một công tác cách mạng nào khác, nếu muốn thu được thắng lợi thì cần phải được chỉ đạo cụ thể. Trong mấy năm qua, chúng ta đã tiến bộ nhiều về mặt này. Cách chỉ đạo theo lối hành chính, mở hội nghị để động viên và ra các nghị quyết chung chung, đã được sửa chữa nhiều. ở nhiều nơi, các cấp ủy, nhất là các đồng chí bí thư và phó bí thư, đã trực tiếp chỉ đạo công tác xây dựng đảng, chủ động đi với nơi khó, đi vào đơn vị yếu, chỉ đạo riêng để rút kinh nghiệm lãnh đạo chung, thường xuyên kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện các nghị quyết về xây dựng đảng, một mặt biết chỉ đạo toàn diện công tác xây dựng đảng gắn với các nhiệm vụ trọng tâm, mặt khác biết tập trung dứt điểm từng khâu trong quá trình nâng cao sức chiến đấu và vai trò lãnh đạo của Đảng. Tính chất thiết thực và cụ thể trong việc chỉ đạo công tác xây dựng đảng còn đòi hỏi các cấp ủy vận dụng linh hoạt và sáng tạo nội dung xây dựng đảng vào điều kiện

cụ thể từng đơn vị, từng địa phương. Do đó, muốn chỉ đạo công tác xây dựng đảng đạt kết quả tốt, cấp ủy không thể dập khuôn, máy móc, mà cần quán triệt tình hình và nhiệm vụ, quán triệt những nguyên tắc và phương châm xây dựng đảng, đồng thời xuất phát từ tình hình thực tiễn của cán bộ, đảng viên và tổ chức đảng mà đề ra yêu cầu và nội dung thích hợp, đảng từng bước đưa đảng bộ tiến lên một cách mạnh mẽ, toàn diện và vững chắc.

Thực tiễn chỉ đạo cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt", cuộc vận động xây dựng huyện ủy "bốn tốt" cũng đã cho chúng ta nhiều kinh nghiệm về mặt này. Rõ ràng là việc quy định yêu cầu và nội dung cụ thể về giáo dục, bồi dưỡng đảng viên, về đào tạo và bố trí cán bộ, về sắp xếp bộ máy và kiện toàn các tổ chức đảng... không thể thoát ly đặc điểm và vị trí của từng vùng, không thể thoát ly nhiệm vụ chính trị của từng đảng bộ và trách nhiệm lãnh đạo của từng cấp. Nhìn lại quá trình phấn đấu theo yêu cầu "bốn tốt" vừa qua của các tổ chức cơ sở của Đảng, của các huyện ủy, chúng ta thấy rằng phương hướng, nội dung kế hoạch và biện pháp của các đảng bộ không hoàn toàn giống nhau. Sự cố gắng của nhiều cấp ủy trong việc vận dụng bốn yêu cầu vào hoàn cảnh thực tế của đảng bộ để xây dựng phương hướng và kế hoạch phấn đấu vươn lên chính là một trong nhiều nhân tố đã góp phần vào thắng lợi to lớn của các cuộc vận động nói trên. Sau nữa, để cải tiến sự chỉ đạo và nâng cao chất lượng công tác xây dựng đảng, các cấp ủy cần quan tâm kiện toàn và phát huy vai trò của các ban chung quanh cấp ủy, trước hết là ban tổ chức, tức là cơ quan có trách nhiệm nghiên cứu giúp cấp ủy vận dụng các chỉ thị, nghị quyết về xây dựng đảng vào điều kiện thực tế của đơn vị, địa phương, đề xuất với cấp ủy những chủ trương và biện pháp nhằm nâng cao sức chiến đấu của Đảng, giúp cấp ủy chỉ đạo thực hiện tốt công tác xây dựng đảng, giúp cấp ủy hướng dẫn, đôn đốc và kiểm tra việc chấp hành các chỉ thị, nghị quyết về xây dựng đảng ở địa phương, bảo đảm cho nguyên tắc và chính sách

của Đảng được thi hành đúng đắn. Qua thực tiễn chỉ đạo cuộc vận động xây dựng chi bộ và đảng bộ cơ sở "bốn tốt" và cuộc vận động xây dựng huyện ủy "bốn tốt", ban tổ chức ở nhiều nơi đã cố gắng vươn lên đáp ứng yêu cầu lãnh đạo và chỉ đạo của cấp ủy, đã cố gắng phát huy tinh thần chủ động, tích cực để làm trọn chức năng của cơ quan vừa có tính chất tham mưu, nghiên cứu, vừa có nhiệm vụ chỉ đạo cụ thể. Tuy nhiên, không phải các ban tổ chức các cấp đều đã đóng được vai trò như vậy; tình hình đó đòi hỏi sự chú ý hơn nữa của các cấp ủy đối với nhiệm vụ bồi dưỡng và đào tạo đội ngũ cán bộ tổ chức, kiện toàn thêm một bước các ban tổ chức, tạo điều kiện cho các ban tổ chức nâng cao hơn nữa chất lượng công tác của mình.

Chỉ đạo công tác xây dựng đảng là nhiệm vụ trung tâm và thường xuyên của các cấp ủy đảng. Để tăng cường sức chiến đấu và vai trò lãnh đạo của Đảng, bảo đảm cho Đảng hoàn thành sứ mệnh lịch sử của mình trong sự nghiệp chống Mỹ, cứu nước hiện nay cũng như trong sự nghiệp cách mạng lâu dài về sau này, các cấp ủy không thể không nâng cao chất lượng công tác xây dựng đảng, không thể không cải tiến sự chỉ đạo của mình đối với công tác xây dựng đảng. Quá trình nâng cao chất lượng công tác xây dựng đảng và cải tiến cách chỉ đạo của cấp ủy đối với công tác xây dựng đảng về thực chất cũng là quá trình đấu tranh tư tưởng trong nội bộ các cấp ủy, một mặt nhằm nâng cao nhiệt tình và ý thức trách nhiệm của tập thể cấp ủy đối với công tác đảng, mặt khác nhằm đi tới những quy định cụ thể về chức trách, chế độ, biện pháp tổ chức, tạo điều kiện cho công tác xây dựng đảng thu được kết quả tốt. Với sự cố gắng phấn đấu của toàn Đảng, nhất định công tác xây dựng đảng của Đảng ta sẽ thu được những tiến bộ to lớn.